

**I- PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ SÜRECİNDEKARŞILAŞILMASI  
MUHTEMEL RİSKLER TABLOSU**

<b>Sıra No</b>	<b>Riskler</b>
1	Yapı malzemeleri üretimi yapan firmaların sayısının tam olarak belirlenememesi, herhangi bir kayıt veya veri tabanının bulunmaması.
2	Yıllık denetim programı kapsamında denetimlerin tamamlanamaması, denetim programlarının illerin mevcut şartları, görüşleri dikkate alınmadan hazırlanması.
3	İl Müdürlüğü bünyesinde görevli PGD elemanı kaynağının sayı ve niteliğinin yetersiz olması. Yapı Malzemesi ve Yapı Denetimi ile ilgili işlemlerin aynı şube müdürlüğü bünyesinde yer alması ( <i>PGD denetçisi personelin yapı denetimine ilişkin işlerde veya diğer şube müdürlüklerine ait işlerde görevlendirilmesi</i> ) nedeniyle denetim işlemlerinde tam zamanlı çalışılmaması, denetimlerin etkin ve verimliliğinin azalması.
4	Denetime tabi olan kişi veya kurumların/üretici veya dağıtıcı firmaların yapı malzemeleri denetim mevzuatı ve uygulamaları konusunda yeterli bilgiye sahip olmamaları nedeniyle denetimlerde zorluk yaşanması, çalışmaların olumsuz etkilenmesi.
5	Yapı malzemesi üreticisi kişi, işletme veya dağıtıcı firmaların denetimlerinde genel olarak zorluklar yaşanması, çalışmaların olumsuz etkilenmesi.
6	Güvenli ürün kullanımına yönelik tüketicilerin bilgilerinin, bilgilendirmelerin, farkındalığın yetersiz olması.
7	Tüketicilerin güvenli olmayan ürünlerle karşı karşıya kalabilmesi.
8	Denetim kapsamında bilgi ve belgelerin eksik ya da hatalı incelenmesi.
9	Başta hazır beton denetimleri olmak üzere inceleme ve denetlemeye esas mevcut tasarımların, yöntemin/test sonuçlarının değerlendirilmesinin yetersiz olması.
10	Yıllık olarak yapılması gereken hazır beton denetim sayısının gerçekleştirilememesi.
11	PGD işlemleri sonucunda idari yaptırım kararlarının etkin bir şekilde uygulanamaması/ yaptırımların yetersiz olması.
12	Şikâyetüzerine yapılması gereken denetlemelerin zamanında/tam/doğru sonuçlandırılmaması.Özellikle alınan numunelerin ( <i>hazır beton ve nervürlü demir hariç</i> ) test ve deney işlemlerinin laboratuvar altyapısından kaynaklanan sebeplerle ivedilikle gerçekleştirilememesi nedeniyle güvenli olmayan ürünlerin piyasada satılması, bu durumdan kurumsal imaj ve itibarın olumsuz etkilenmesi.
13	Mobil PGD kapsamında yapılan denetimlerin sağlıklı ve düzenli olarak yürütülememesi.Mevcut imkânların yetersiz olması.
14	Temel seviye eğitimine katılmamış ( <i>denetim elemanı kimlik kartı olmayan</i> ) personelin denetim faaliyetlerinde yer alması ve tutanakları imzalaması nedeniyle, imalatçılar ile yaşanabilecek olası hukuki anlaşmazlıklarda, yapılan işlemlerin iptal edilebilmesi.

## II- PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ SÜRECİNE AİT DENETİM BULGULARI

**Bulgu 1: Yapı malzemeleri ve hazır beton ticareti yapan işletmelerin kayıt altına alınmaması.**

### **Öneri:**

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince Vergi Dairesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri ile Ticaret ve Sanayi Odaları vb. gibi kurumlardan ilgili firma bilgilerinin talep edilmeli.

İl genelindeki ilgili firmalara ait envanter her yıl güncellenmeli.

**Bulgu 2: Yıllık denetim programlarının tamamlanmaması.**

### **Öneri:**

Yıllık denetim programı kapsamındaki denetimlerin tamamlanması için daha fazla özen gösterilmelidir. PGD süreciyle ilgili denetimler ve takipler artırılmalı, denetim programının gerçekleştirilmesine engel teşkil eden hususlar gecikmeksizin (*Valilik tarafından verilen ek işlerle ilgili olarak yaşanan iş yoğunluğu hakkında*) Bakanlığa intikal ettirilmelidir.

PGD denetçisi personel, yıllık denetim programının gerçekleştirilmesine engel teşkil edecek tarzda yapı denetimi ya da kontrollük işlerinde görevlendirilmemeli, PGD sürecindeki personel denetim işlemlerinde tam zamanlı çalıştırılmalıdır.

**Bulgu 3: PGD denetçi belgelerinin kullanımında noksanlıklar olması.**

### **Öneri:**

a) PGD kimlik belgesine sahip personelin, her hangi bir nedenle İl Müdürlüğündeki görevinden ayrılması veya başka bir şubede görevlendirilmesi veya yeniden PGD sürecinde görevlendirilmesi gibi durumlar, yazı ile Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'ne bildirilmelidir.

b) PGD kimlik belgesine sahip personelden, her hangi bir nedenle İl Müdürlüğünden ayrılanlarından denetçi kimlikleri, bir yazı ekinde Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'ne gönderilmelidir. Genel Müdürlükçe yeni bir düzenleme yapıncaya kadar, İl Müdürlüğü'nün başka bir şubesinde görevlendirilen veya aynı şubede olup da denetim faaliyetlerinde görevlendirilmeyen personelin denetçi kimlikleri tutanak ile teslim alınarak personelin özlük dosyasında muhafaza edilmeli ve söz konusu personelin sistemde pasifleştirilmesi için ivedi olarak Şube Müdürü tarafından Genel Müdürlüğe e-posta gönderilmelidir.

**Bulgu 4: Güvensiz olduğu tespit edilen numunelere ilişkin test ve muayene ücretlerinin döner sermaye hesapları yerine, ilgili firmalar tarafından Mal Müdürlüğü hesaplarına yatırılması.**

### **Öneri :**

Test ve muayene ücretlerinin, Bakanlığımız döner sermaye hesaplarına yatırılması sağlanmalıdır.

**Bulgu 5: PGD denetimine tabi işletmelerin ve bu kapsamdaki ürünleri kullanan tüketicilerin PGD mevzuatı ve uygulamaları konusunda bilgilendirilmemesi. Ürün güvenliği noktasında vatandaşta farkındalığın oluşturulmaması.Tanıtım çalışmalarında noksanlıklar olması.**

**Öneri:**

- a) İlgili işletmelerle toplantı, panel, seminer vb. düzenlenmeli, teknik dosya denetimine ilk kez gidilen firmalara bu konuda bilgilendirme yazısı verilmeli,
- b) Gazete, dergi, radyo, televizyon vb. medya organlarında ve İl Müdürlüğü web sitesinde haber niteliği taşıyan yayın yapılmalı,
- c) Güvenli ürün kullanımına yönelik tüketicilerin bilgilendirmeleri için çalışmalar yapılmalı,
- 4) Sanayi ve Ticaret Odası, Esnaf ve Sanatkarlar Odası, Organize Sanayi Bölgeleri, belediyeler, dernekler ve birlikler ile ortak çalışmalar yapılmalıdır.

**Bulgu 6: Güvensiz numunelere ilişkin test ve muayene ücretlerinin, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, her yıl yayımlanan fiyat tarifesi üzerinden hangi kalemler üzerinden hesaplanacağına mevzuatta tam olarak belirtilmemesi. İl Müdürlüklerince de test ve muayene ücretlerinin nasıl hesaplanacağına tam olarak bilinmemesi.Bazı İl Müdürlüklerinde test ve muayene ücretlerinin farklı hesaplanması.**

**Öneri:**

Konu,Bakanlığa intikal ettirilerek alınacak görüşe göre hareket edilmelidir.

**Bulgu 7: Yapı malzemeleri mevzuatının çokluğu ve karmaşıklığı nedeniyle, PGD elemanlarının hizmet içi eğitim ihtiyacının (özellikle uygulamalı eğitimlere olan ihtiyacının) karşılanamaması.**

**Öneri:**

PGD sürecinde çalışan elemanların konuya tam olarak hâkimiyetinin sağlanması için hizmet içi eğitimler(özellikle uygulamalı eğitimler) almaları sağlanmalıdır.

**Bulgu 8: PGD sürecinde inceleme ve denetlemeye esas mevcut tasarımların, yöntemin, test sonuçlarının değerlendirilmesinin yetersiz olması.**

**Öneri:**

Bazı İl Müdürlüklerinde numunenin, şantiye teslim yerinde, transmikser olduğundan pompaya bağlanmadan önce alındığı müşahede edilmiş olup TS EN 12350-1 standardında; “numune,

şantiye teslim yerinde, transmikser oluğundan boşaltılan betonun ilk % 15'inden sonra ve son % 15'inden önce alınmalıdır" kuralına göre alınmalıdır.

PGD faaliyetleri kapsamında hazır beton denetimlerine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş olup buna göre; numunelerin TS EN 12350-1 standardında belirtilen koşullara uygun olarak alınması konusunda hassas olunmalıdır.

### III- PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ SÜRECİNDE MEVZUAT VE STANDARTLAR

#### Yukarıdaki Bulgularla İlgili Mevzuat Listesi:

##### **Kanun:**

4703 Sayılı Ürönlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun.

##### **Yönetmelikler:**

- 1-Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/AB/2011 sayılı direktif)
- 2-"CE" İşareti Yönetmeliği
- 3-Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik
- 4-Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik
- 5-Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

Süreçte Kabahatler Kanununun uygulaması da sözkonusudur.

Kabahatler Kanunu (Tarih ve Sayı: 30.03.2005 ve 5326)

Bu mevzuatın yanında sürece ilişkin muhtelif tebliğ ve genelge mevcuttur.

##### **Teblięler:**

- 1-Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyetlerinde Çalışacak Denetim Elemanlarının Görevlendirilmesinde Esas alınan Temel Kriterlere Dair Tebliğ (Resmi Gazete Tarihi: 19.02.2008 Resmi Gazete Sayısı: 26792)
- 2-Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyetlerinde Çalışacak Denetim Elemanlarının Görevlendirilmesinde Esas alınan Temel Kriterlere Dair Tebliğ (Resmi Gazete Tarihi: 16.03.2011 Resmi Gazete Sayısı: 27876)
- 3-Yapı Malzemelerinin Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (Resmi Gazete Tarihi: 22.06.2004 Resmi Gazete Sayısı: 25501)
- 4-Yapı Malzemeleri Teknik Komitesinin Oluşumu ve Görevlerine Dair Tebliğ (Resmi Gazete Tarihi: 16.07.2004 Resmi Gazete Sayısı: 25524)
- 5-Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında Avrupa Teknik Deęerlendirme Kuruluşlarının Görevlendirilmesi ve Denetlenmesine Dair Tebliğ (Tebliğ No: MHG/2014-12) (Resmi Gazete Tarihi: 21.03.2014 Resmi Gazete Sayısı: 28948)
- 6-Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesi ve Denetlenmesine Dair Tebliğ

(TebliğNo: MHG/2013-09) (Resmi Gazete Tarihi: 18.08.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28739)  
7-Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında Uygulanacak Teknik Şartnamelerin Yayımlanması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: MHG/2017-01) (Resmi Gazete Tarihi: 10.03.2017 Resmi Gazete Sayısı: 30003)  
8-Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında, Yapı Malzemelerinin Yangına Tepki Sınıflarına, Yapı Elemanlarının Yangına Dayanıklılığına Çatı ve Çatı Kaplamalarının Dış Yangın Performansına Dair Tebliğ ( MHG/2017-13) (Resmi Gazete Tarihi: 05.05.2017 Resmi Gazete Sayısı: 30057)  
9-Yapı Malzemeleri Yönetmeliğine (89/106/EEC) İlişkin Açıklayıcı Dokümanlar Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: TAU/2004-008) (Resmi Gazete Tarihi: 29.11.2004 Resmi Gazete Sayısı: 25655)  
10-Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmeliğe Göre Uygunluk Teyit Sistemlerinin Uygulanmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: YİG/2010-02) (Resmi Gazete Tarihi: 06.02.2010 Resmi Gazete Sayısı: 27485)  
11-Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik Kapsamında Uygunluk Teyit Sistemi (YAMTEK) Tarafından Karara Bağlanan Ulusal Standartlar Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: YİG 2010-19) (Resmi Gazete Tarihi: 21.12.2010 Resmi Gazete Sayısı: 27792)  
12-Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik Kapsamındaki Ulusal Teknik Şartnamelere Uygulanacak Geçiş Süresi Hakkında Tebliğ (TebliğNo: MHG/2014-21) (Resmi Gazete Tarihi: 29.08.2014 Resmi Gazete Sayısı: 29103)  
13-Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/Ab) ve Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik Kapsamındaki Yapı Malzemelerinin Tabi Olacakları Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi ve Doğrulanması Sistemleri Hakkında Tebliğ (MHG/2017-14) (Resmi Gazete Tarihi: 05.05.2017 Resmi Gazete Sayısı: 30057)

**Genelgeler:**

- 1-Başbakanlığın 06.09.2011 tarih ve 28046 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2011/12 sayılı Genelgesi
- 2-01.04.2010 tarih ve 2010/8 No.lu Genelge
- 3-16.11.2012 tarih ve 1619 sayılı Genelge
- 4-PGD Faaliyetleri Kapsamında Hazır Beton Denetimi konulu 2014/22 no.lu Genelge
- 5-27.04.2015 tarih ve 2015/04 sayılı Genelge
- 6-24.08.2017 tarih ve 2017/03 no.lu Hazır Beton Denetimi konulu genelge

**Yukarıdaki Bulgularla İlgili Kamu İç Kontrol Standartları:**

3. İdareler, personelin yeterliliği ve görevleri arasındaki uyumu sağlamalı, performansın değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik önlemler almalıdır.
- 5.4. Yöneticiler, faaliyetlerin ilgili mevzuat, stratejik plan ve performans programıyla belirlenen amaç ve hedeflere uygunluğunu sağlamalıdır.
- 7.1. Her bir faaliyet ve riskleri için uygun kontrol strateji ve yöntemleri belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- 10.1 Yöneticiler, prosedürlerin etkili ve sürekli bir şekilde uygulanması için gerekli kontrolleri yapmalıdır.

10.2. Yöneticiler, personelin iş ve işlemlerini izlemeli ve onaylamalı, hata ve usulsüzlüklerin giderilmesi için gerekli talimatları vermelidir.

13.2. Yöneticiler ve personel, görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli ve yeterli bilgiye zamanında ulaşabilmelidir.

13.3. Bilgiler doğru, güvenilir, tam, kullanışlı ve anlaşılabilir olmalıdır.

13.5. Yönetim bilgi sistemi, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkanı sunacak şekilde tasarlanmalıdır.

14.4. Faaliyetlerin gözetimi amacıyla idare içinde yatay ve dikey raporlama ağı yazılı olarak belirlenmeli, birim ve personel, görevleri ve faaliyetleriyle ilgili hazırlanması gereken raporlar hakkında bilgilendirilmelidir.

15. İdareler, gelen ve giden her türlü evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı kapsamlı ve güncel bir sisteme sahip olmalıdır.

**İç Denetim Birimi Başkanlığı**